ИНСАН ҲУҚЫҚЛАРЫН ҚОРҒАЎ—БАС ЎАЗЫЙПА

«ИНСОН ВА ҚОНУН»

КҮШ — ӘДИЛЛИКТЕ

Газета 1996—жыл 1—сентябрьден шыға баслады.

10—ИЮНЬ 1998 ЖЫЛ №16 (61) СӘРШЕМБИ

сатыўда еркин баҳада

ADAM НАМ NIZAM

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҲУҚЫҚ ҚОРҒАЎ УЙЫМЛАРЫНЫҢ ЖӘМИЙЕТЛИК—ҲУҚЫҚЫЙ ГАЗЕТАСЫ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси паспорт режимини кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси паспорт тизими тўғрисидаги Низом»ни амалга киритиш ҳақида» 1994 йил 23 декабрдаги Фармони ва шу асосда чиқарилган Ҳукумат қарорларининг ижросини текшириш бу борада жойларда ҳокимликлар ва бевосита масъул бўлган мутасадди идоралар фаолиятида жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётганлигини кўрсатди.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимликларининг масъулиятсизлиги оқибатида бир қатор шаҳар ва туманларда паспортларни бериш ва алмаштириш ишларини амалга оширувчи комиссиялар деярли фаолият кўрсатмаган.

Сурхондарё, Қашқадарё вилоятларида аҳолига паспорт топшириш кўрсаткичларини кўпайтириб кўрсатиш, Тошкент шаҳри, Бухоро, Жиззах, Навоий, Наманган, Самарқанд ва Сирдарё вилоятларида ички ишлар идораларининг ходимлари томонидан қонунсиз равишда паспорт бериш ҳолатлари ўрин олган.

Жойларда паспорт режимини таъминлаш ҳамда хорижий фуқароларининг Ўзбекистонга келиши, яшаши ва чиқиб кетиши ҳақидаги қонунларга риоя этилиши етарли даражада ташкил этилмаган.

Солиқ ва молия идоралари паспортлар ва маъмурий жарималардан давлат бюджетига тушадиган маблағлар юзасидан назорат олиб бормаган.

Республикада паспорт ислоҳотини амалга оширишни жадаллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар ҳокимларига аниқланган камчиликларни бартараф этиш, масъулиятсизликка йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан кескин чоралар кўриш, паспортларни бериш ва алмаштириш ишларини амалга оширувчи комиссияларининг фаолиятини жадаллаштириш мақсадида паспорт тизимларининг моддий-техник таъминот даражасини яхшилаш чораларини кўриш топширилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги (З. Алматов) икки ҳафта муддатда республика ҳудудида паспорт режимини такомиллаштириш бўйича қўшимча тадбирлар ишлаб чиқсин, мансабини суиистеъмол қилган ходимларнинг жавобгарлигини ҳал этиб, паспорт тизими ходимлари орасида интизом ва қонунчиликка риоя қилишни мустаҳкамлаш юзасидан чоралар белгиласин.

3. Ўзбекистон Республикаси Прокуратурасига (Б. Мустафоев) паспорт ислоҳотини амалга ошириш устидан назоратни янада кучайтириш, бу соҳада қонунбузарликка йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан жиноий жавобгарликкача бўлган қатъий чоралар кўриш топширилсин.

4. Республика Давлат солиқ қўмитаси (В. Беганов) ва Молия вазирлиги (Ж. Сайфиддинов) паспортлардан тушадиган тўловлар ҳамда маъмурий жарималарнинг тўла миқдорда ва ўз вақтида давлат бюджетига тушиши юзасидан назорат ўрнатсинлар.

5. Мазкур қарорнинг ижроси устидан назорат Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири У. Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1998 йил 27 май.

Республика прокуратурасында

Қарақалпақстан Республикасы прокуратурасында республика ҳуқық қорғаў уйымлары басшылары ҳәм хызметкерлериниң қатнасында «Инсан ҳуқықларының бузылыўының алдын алыў, пуқаралардың Конституциялық ҳуқықларын толық тәмийинлеў ўазыйпалары» темасында уйымластырылған мәжилис болып өтти.

Мәжилиске Қарақалпақстан Республикасы прокуроры III дәрежели Мәмлекетлик Әдиллик кеңесшиси Халимов Ҳәкимбай Аширович басшылық етти ҳәм ол республика ҳуқық қорғаў уйымлары басшылары ҳәм хызметкерлери алдында турған инсан мәплерин, олардың Конституциялық ҳуқықларын қорғаўдағы баслы ўазыйпалар ҳаққында шешип сөйледи, бул жуўапкерли жумыста бир қатар илажлар ислениш шығылып, жумыс сапасын жақсылаў керeклигин атап өтти.

Мәжилисте Қарақалпақстан Республикасы прокурорының орынбасары Д. Худайбергенов баянат жасады, баянат бойынша Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң бөлим баслығы З. Шамуратова, Қарақалпақстан Республикасы Жоқарғы Суды баслығының орынбасары Б. Мәтниязов, Қарақалпақстан Республикасы Ишки ислер министриниң орынбасары Қ. Жалғасов, Адвокатлар коллегиясының баслығы С. Арзымбетов ҳәм Қарақалпақстан Республикасы прокуратурасы бөлим прокуроры А. Жантөреевлер шығып сөйлеп бул әҳмийетли ўазыйпаны орынлаўда жуўапкершиликти күшейтиў керeклигин, нызам бузылыў ҳалларына жол қоймаў зәрүрлигине тоқтады.

Мәжилисте Қарақалпақстан Республикасы прокуроры Ҳ. А. Халимов жуўмақлаў сөз сөйледи.

Мәжилисте қаралған мәселе бойынша тийисли қарар қабыл етилди.

Мәжилиске Республика Әдиллик министри Ф. Низамов, Республика Хожалық судының баслығы А. Нуржановлар қатнасты.

Прокурор менен ушырасыў

Бүгинги күнде Республикамыз ҳуқық қорғаў уйымларының хызметкерлери халық арасында болып, пуқараларға өз ҳуқық ҳәм еркинликлерин түсиндириў, олардың ҳуқықый мәдениятын асырыў бойынша бир қанша жумыслар алып барып атыр.

Жақында Төрткүл районы прокуроры, әдиллик кеңесшиси Ш. Аберқулов «Төрткүл акционерлик тоқымашылық ислеп шығарыў бирлеспеси»нде болып, бирлеспе хызметкерлери менен ушырасыў өткерди.

Ушрасыўды бирлеспениң бас қәниигеси И. Айтжанов ашты. Район прокуроры Ш. Аберқулов сөзге шығып, пуқаралардың ҳуқықлары ҳәм еркинликлери ҳаққында түсиник берди.

Ушырасыў соңында бирлеспе хызметкерлери Е. Ишанов, Ф. Абасова, Ж. Серикбаева ҳәм басқалар сөзге шығып өзлерин қызықтырған бир қанша сораўларына жуўап алды, ушырасыўға район прокурорының аға жәрдемшиси Ж. Хайтбаев қатнасты.

* * *

Сондай-ақ усындай ушырасыў «Төрткүл ақ алтыны» акционерлик жәмийетинде де болып өтти. Ушырасыўды усы акционерлик жәмийеттиң баслығы Р. Самандаров ашты. Буннан соң район прокуроры Ш. Аберқулов сөзге шықты ҳәм хызметкерлердиң сораўларына кең түрде жуўап берди.

Н. ТӨРЕБАЕВ.

Бүгинги санда

2—БЕТТЕ

ҲУЖДАН ЕРКИНЛИГИ ҲӘМ ДИНИЙ ШӨЛКЕМЛЕР ҲАҚҚЫНДА

3—БЕТТЕ

ФАРМОНЛАР ИЖРОСИ БИЛАН КУЧЛИ ҲУҚУҚИЙ ТАРБИЯНИ ЯХШИЛАЙЛИК

4—БЕТТЕ

ФИРИБ ҚУРБОНЛАРИ ДОСТЫҢНАН ТАП,—ДЕГЕН...

Нызамның кең ен жайыўын тәмийинлеў ҳәм ҳуқықый мәмлекет дүзиў ушын, дәслеп пуқаралардың ҳуқықый санасын өсириўимиз тийис. Буны жақсы түсинген бизиң тармақлық ишки ислер бөлимимиз хызметкерлери кең жәмийетшилик арасында нызамшылық бойынша үгит-нәсият жумысларын алып барып бир қанша жақсы нәтийжелерге ерискенде.

Келешегимиз болған жасларды тәрбиялаў, олардың ҳақыйқый инсанлар болып жетисиўин тәмийинлеў бизиң, яғный ишки ислер бөлиминиң жас өспиримлер менен ислесиў бөлимшемиздиң тийкарғы ўазыйпасы. Сонлықтан жас өспиримлер менен ислесиў, олардың ҳәр қыйлы жынаят ислерине араласып қалыўының алдын алыўымыз лазым. Бул бойынша бөлимшемизде бир қатар түсиник жумыслары жақсы алып барылып атыр. Деген менен, тармағымызда жас өспиримлер тәрепинен темир жол қағыйдаларының бузылыўшылығы ушырасып атырғанлығы ашынарлы жағдай.

Қәтеге жол коймайық

Мәселен, усы жылдың 28 апрель күни азанғы саат 07.00 лер шамасында Қоңырат—Хожели темир жол тармағының 623-километринде 1983 жылы туўылған, Хожелидеги арнаўлы мектеп интернаттың 8-класс оқыўшысы, Қоңырат районы «Қоңырат» диййқан фермерлер бирлеспесинде жасаўшы Аллашов Алишер Айтбаевичти ҳәрекетте киятырған поезд қағып кеткен. Жас өспиримниң темир жол қәдесин билмегенинен усы ҳәдийсе жүз берген, нәтийжеде жас өспирим сол жерде қайтыс болды.

Минекей итибарсызлықтың ақыбети нелерге әкелип соқпайды. Сонлықтан әтираптағы ҳәр бир если адам бундай ҳәдийселерге итибарсыз қарамай бахытсыз ўақыялардың алдын алыўға өзиниң үлесин қосыўға итибар бериўи лазым. Бул тек ғана ҳуқық қорғаў орынлары хызметкерлериниң ўазыйпасы деп қараў қәте болады. Барлығымыз бир болып жумыс ислегенде ғана нәтийжели жумысларды әмелге асыра аламыз демекшимен.

М. ОРАЗБАЕВ.

Қоңырат район тармақлық ишки ислер бөлими, жас өспиримлер менен ислесиў бөлимшесиниң баслығы.

ТЕННИСТИ РАЎАЖЛАНДЫРЫЎ МАҚСЕТИНДЕ

Жақында Қарақалпақстан Республикасы ишки ислер министрлигиниң теннис кортында «Динамо» спорт жәмийети бойынша биринших жарыслары болып өтти.

Ойынлар улыўма 4 топарда: ерлер, қызлар, жас өспиримлер, киши мектеп жасындағы балалар арасында болып өтти. Ерлер арасында биринши орынды — «Динамо»шы Мамыт Каримов, екинши орынды Сәнет Өтешов, үшинши орынды—министрликтиң эксперт-криминалистика бөлими баслығы, милиция полковниги Орал Гайнутдинов ийеледи.

Қызлар арасында 1 орынды Виктория Абдуллаева, 2 орынды Насиба Қайпова, 3 орынды Алия Қалимбетовалар, ал жас өспиримлер арасында: 1 орынды Тимур Нуратдинов, 2 орынды Сағидулла Қутыбаев, 3 орынды Амир Гайнутдинов ийеледи. Киши жастағы балалар арасында—Тимур Айтниязов, Азамат Баскеев, Марат Шаникеевлар жеңимпаз болды.

Жеңимпазлар баҳалы саўғалар, кубоклар менен сыйлықланды. Оларды Қарақалпақстан Республикасы спорт комитети баслығы А. Айтниязов, ишки ислер министриниң орынбасары милиция полковниги А. Исмайловлар қутлықлады ҳәм дипломлар тапсырды.

Ж. ӨТЕНИЯЗОВ,

ҚР ИИМ хызметкери.

ҲҮЖДАН ЕРКИНЛИГИ ҲӘМ ДИНИЙ ШӨЛКЕМЛЕР ҲАҚҚЫНДА

Ҳәр бир инсанның ҳүждан еркинлиги Өзбекстан Республикасы Конституциясының 31 статьясында белгиленген. Конституцияның усы статьясында «Ҳәмме ушын ҳүждан еркинлигине кепиллик бериледи, ҳәр ким ҳәр қандай динге исениўге ямаса ҳеш қайсысына исенбеўге ҳақылы. Диний көз қарасларды мәжбүрий түрде таныўға жол қойылмайды» деп белгиленген. Ҳүждан еркинлиги ҳәр бир инсанның динге қатнасын билдиреди. Солай етип, ҳүждан еркинлигиниң мәниси инсанның диний, нейтрал ямаса атеистлик исеним ҳуқықына ийе болыўын билдиреди. Жоқарыда атап өтилгениндей Конституциямызда бундай ҳуқық ҳәр бир инсанға берилген юридикалық кепиллик болып есапланады. Бул статья инсан ҳуқықлары бойынша Халық аралық ҳуқықый стандартларға муўапық келеди. Ҳәр қандай динге исениў ямаса ҳеш қайсысына исенбеў, динге исениў еркинлигиниң мәнисин аңлатады.

Усы жылы 30 апрель ҳәм 1 май күнлери Ташкент қаласында болып өткен Өзбекстан Республикасы Олий Мажлисиниң XI-сессиясында Республикамыз Президенти И. Ә. Кәримов өзиниң шығып сөйлеген сөзинде—«Ҳәр бир пуқараның перспективасын, оның келешегин, кепилин бизиң мәмлекетимиздиң тийкарғы нызамы тәмийинлейди. Пуқаралардың ҳуқықлары ҳәм миннетлери Конституцияда бекитилген ҳәм тийисли нызамлар менен белгиленген. Бизиң мақсетимиз еркин демократиялық мәмлекет ҳәм әдил жәмийет қурыўдан ибарат, онда миллетине, диний исенимине қарамастан, оның ҳуқықлары ҳәм еркинликлери толық дәрежеде тәмийинленеди» деп көрсетти. Айырым диний көз-қарастағы топарлар елимиздиң ишки ҳәм сыртқы сиясатына қарсы турып, өтиў дәўириниң қыйыншылықларынан пайдаланған жағдайда гейпара пуқаралардың соның ишинде жаслардың санасын зәҳәрлемекте. Пуқараларымыз арасында руўхыйлықты, ағартыўшылықты ҳәм ҳуқықый билимди арттырыўды еледе болса күшейтиў ҳәзирги күнниң ең баслы талапларының бири болып қалмақта.

Усы болып өткен сессияда Өзбекстан Республикасы «Ҳүждан еркинлиги ҳәм диний шөлкемлер ҳаққында»ғы нызамы жаңа редакцияда қабыл етилген. Бул нызамның тийкарғы мақсети, ҳүждан еркинлиги ҳуқықына ийе болыў, адамлардың диний исенимине қарамастан, тең ҳуқықлы екенлигин тәмийинлеў болып есапланады.

Бул нызамның 5 статьясының талабына муўапық, дин мәмлекеттен ажыратылған. Өзбекстан аймағында бир диниң екинши дин үстинен артықмашлығына жол қойылмайды. Бир динге исенўши адамларды екинши бир динге исенўши адамларға қарсы қойыўға қаратылған диний фанатизмге ҳәм экстремизмге жол қойылмайды. Кино, видео, аудио, баспа затлар экстремизм, сепаратизм ҳәм фундаментализмди тәрийиплейтуғын болса, оларды таярлаў, сақлаў ҳәм тарқатыў нызам алдында жуўапкершиликти келтирип шығарады.

Мәмлекет диний шөлкемлерге қандай да бир мәмлекетлик ўазыйпаларды орынлаўды жүклемейди, егер нызамға қарсы ҳәрекет ислемесе, олардың жумысларына араласпайды ҳәм диний шөлкемлерди қаржы менен тәмийинлемейди.

Өзбекстан Республикасында диний характерге ийе сиясий партиялар ҳәм жәмийетлик ҳәрекетлердиң дүзилиўине ҳәм хызмет қылыўына жол қойылмайды. Сырт еллердеги диний характерге ийе партиялардың филиалларының ашылыўына рухсат етилмейди.

Диний шөлкемлер өзлериниң хызметиниң Өзбекстан Республикасының нызамлары тийкарында ислеўге ўазыйпалы. Динди мәмлекетке қарсы қойыў, Конституцияға қарсы үгит-нәсиятлаў, мәмлекетлик дүзимге душпанлық ҳәм ғәзеп оятыў, миллетлер ара алааўызлық, пуқаралық келисимди бузыў ҳәм мәмлекетке қарсы қаратылған ҳәрекетлерге пайдаланыўға жол қойылмайды. Терроризмге, наркобизнеске ҳәм уйымласқан жынаят ислеўге ҳәрекет ететуғын диний шөлкемлердиң, ағымлардың ҳәм секталардың хызметине тыйым салынады ҳәм олар нызам алдында жуўапкер болады. Мәмлекетлик ҳәкимият, басқарыў уйымларына, лаўазымлы шахсларға қысым жасаў, рухсатсыз диний ҳәрекетлер ислеў нызам менен жазаланады. Диний әдебиятлар тек ғана Орайлық диний шөлкемлер тәрепинен шығарылады. Сырттан алып келинген әдебиятлар экспертиза қылыныўы шәрт.

Нызамның 6 статьясында мәмлекетлик уйымлардың ҳәм пуқаралардың, өзин-өзи басқарыў уйымларының диний шөлкемлер менен өз-ара қатнасықларының кепилликлери белгиленген болып, онда мәмлекетлик уйымлар менен диний шөлкемлердиң өз-ара қатнасықларын муўапықластырыў ҳәм де ҳүждан еркинлиги ҳәм диний шөлкемлер ҳаққындағы нызам ҳүжжетлериниң орынланыўын қадағалаў ўазыйпасы Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети жанындағы диний жумыслар бойынша комитетке жүкленеди.

Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси, областьь, район ҳәм қала ҳәкимиятлары, пуқаралардың өзин-өзи басқарыў уйымлары тийисли аймақларда ҳүждан еркинлиги ҳәм диний шөлкемлер ҳаққындағы нызам ҳүжжетлериниң тәртибин сақлаў ушын нызам бойынша жуўапкер болып есапланады.

Өзбекстан Республикасында билим системасы диннен ажыратылған. Билим системасын оқыў бағдарламаларына диний пәнлер киргизилиўине жол қойылмайды.

Нызамның 8 статьясында диний шөлкемлердиң дүзилиў тәртиби белгиленген. Онда диний шөлкем Өзбекстан Республикасына 18 жасқа толған ҳәм Өзбекстан Республикасы аймағында бәрқулла жасап атырған 100 ден кем болмаған пуқаралардың басламасы менен дүзиледи делинген. Диний шөлкемлер Өзбекстан Республикасы Әдиллик министрлигинде ҳәм орынлардағы уйымларда дизимнен өткизилгеннен кейин юридикалық шахс ҳуқықына ийе болады ҳәм нызамда белгиленген тәртипте өз жумысын әмелге асырыўлары мүмкин.

Диний шөлкемлердиң дизимге алыныўы ушын төмендеги ҳүжжетлер тапсырылыўы керек.

1. диний шөлкем дүзиў басламасын көтерген 100 ден кем болмаған пуқаралардың қолы қойылған арза;
2. диний шөлкемниң уставы;
3. шөлкемлестириў мәжилиси протоколы;
4. дүзилип атырған диний шөлкемниң жайласқан мәканын тастыйықлаўшы ҳүжжет;
5. дизимге алыў жыйымының төленгени ҳаққында ҳүжжет.

Усы ҳүжжетлер үйренилип, нызамлылығына баҳа бериледи ҳәм дизимге алынғаннан кейин уставларына муўапық жумыс алып барыў тәртиплери Қарақалпақстан Республикасы Әдиллик министрлиги тәрепинен қадағаланып барылады.

Соның менен бирге, нызамның 13 статьясында диний шөлкемлердиң жумысларын тоқтатыў тәртиплери белгиленип берилген. Диний шөлкемлер жумыслары өзин-өзи тарқатып жиберген яки усы нызамның, сондай-ақ, Өзбекстан Республикасының басқа нызамларының қағыйдалары бузылған жағдайда тоқтатылыўы мүмкин.

Диний шөлкем жумысын тоқтатыў ҳаққындағы қарар оны дизимге алған уйым тәрепинен қабыл етиледи. Усы қарар үстинен судқа арза бериліўи мүмкин.

Булардан басқа нызамда диний шөлкемлердиң меншиги, мәмлекет меншиги болған мал-мүлктен пайдаланыў, өндирис ҳәм хожалық жумыслары ҳәм миннетке дерек ҳуқықый қатнасықлар, Халық аралық қатнасықлар уқсаған нормалар белгилеп берилген.

Бүгинги күнге Республикамызда 37 диний шөлкем дизимге алынған, олардан 36 диний шөлкем Ислам дини бойынша, 1 диний шөлкем христиан дини бойынша жумыс ислейди.

Усы күнлери прокуратура, Ишки ислер министрлиги ҳәм Миллий қәўипсизлик хызмети менен биргеликте нызамсыз ҳәрекет етип атырған диний шөлкемлер ҳәм де жеке тәртипте диний тәлимнен сабақ берип атырған шахсларды анықлаў ҳәм олардың жумысларын тоқтатыў бойынша бир қанша жумыслар алып барылмақта. Соны да айтып өтиўимиз керек, айырым пуқараларымыз диний оқытыўды арнаўлы рухсатнама алмастан әмелге асырғаны ҳәм нызамға қайшы келетуғын диний үгит-нәсият жумысларын алып барғаны ушын жуўапкершиликке тартылып атыр.

Олардан дәлийл сыпатында алынған кассета, диний мазмундағы китаплар ҳәм оқыў медотикалық қураллары тийисли орынларға тапсырылды.

Жаңа нызамның талапларын әмелге асырыў мақсетинде министрлигимиз хызметкерлери тәрепинен Республикамыздың барлық район ҳәм қалаларында жайласқан диний шөлкемлерде болып, кең жәмийетшилик ҳәм жасларымыз арасында террорщылық, экстремизм ҳәм усыларға уқсаған жынайы ҳәрекетлердиң динге қарсы екенлигин түсиндириў жумысларын бунан былай да жетилистириў бойынша жумыслары алып барылмақта.

Қ. СЕЙТНАЗАРОВ,

Қарақалпақстан Республикасы Әдиллик министриниң биринши орынбасары, 2-дәрежели әдиллик кеңесшиси.

Фармонлар ижроси билан кучли

Бизнинг суҳбатдошимиз Тўрткўл тумани прокурорининг катта ёрдамчиси I-даражали юрист Жумамурод Ҳайитбоев. У бу йилнинг 14 августида эллик ёшга киради. Жумамурод Амударё туманида туғилган. 1977 йилда ТошГУ юридик куллиётини тамомлаган. Қораўзак, Амударё туманлари ҳуқуқ маслаҳатхоналарига мудирлик қилган. 13 йилдан буён прокуратурада фидоий меҳнат қилмоқда.

САВОЛ: Сиз умумий назорат бўйича фаолият кўрсатар экансиз. Бизнингча бу катта билимни талаб этади. Мана яқинда Узбекистон Республикаси Олий Мажлисининг апрель ойида бўлиб ўтган сессиясида деҳқончилик бўйича 4 та қонун қабул қилинди. Кўлингизда битта тақдимнома бор экан. У ҳам бўлса чорвачилик хусусида. Унинг маъноси нимада?

ЖАВОБ: Халқимиз чорвачилик етти хазинанинг бири дейишади. Чинакам бу иш билан шуғулланган инсонлар ҳеч қачон иқтисодий қийинчиликни бошидан кечирмаган. Туманимизда бу соҳада талай ишлар қилинмоқда. Шу йилнинг 1 майигача деҳқон-фермер хўжаликлар уюшмаларида, жамоа хўжаликларида жами 3710 қорамол бўлиб, шундан 1398 боши сигирларни, 27 бош буқа, 640 та 2 ёшгача бўлган қочорни ташкил этади. Шунингдек, деҳқон-фермер хўжаликлари тасарруфида 2880 бош қорамол, 80 от, 104 чўчқа, 546 қўй ва бошқа жониворлар бор. Утган йили булардан бирмунча маҳсулот олинди. Лекин шу кунинг талабига тўла жавоб бермайди.

САВОЛ: Чорвачиликдаги йўл қўйилаётган нуқсонлар нималардан иборат?

ЖАВОБ: Текширишлар шуни кўрсатдики, туманда молларга мўл озуқа жамғариш ўта масъулиятсизлик билан ёндашилмоқда. Яқинда қишловнинг аҳволи кўздан кечирилганда жиддий хатолар кўзга ташланди. 1998 йил бошида озуқабоп экинларни жойлаштириш бўйича режа тузилганда чорва молларининг озуқага бўлган талабининг 50 фоизини таъминлаш ҳисобидан келиб чиқиб тузилганлиги маълум бўлди. Масалан, мавжуд 15 деҳқон-фермерлар хўжаликлари уюшмаси бўйича янги беда экиш 994 гектарга режалаштирилиб, ҳосилдорлик 25 центнер белгиланган. Беда пичани бўйича 1918 тонна, ва кўклай молларга едириш 1701 тонна қилиб режалаштирилган. Талаб эса норма бўйича 4732 тоннани тақозо қилади. Шундан йил охиригача 2414 тонна эски ва янги бедадан пичан тайёрлашни тахминан беда талабига бўлган талабнинг 50 фоизини қурайди холос.

Хашаки лавлаги экиш туман хўжаликлари бўйича 151 гектарга режалаштирилган. Шундан олинадиган ҳосил режага биноан 2100 тоннани яъни йиллик талабнинг 25 фоизини ташкил қилиши мумкин.

Силос учун маккажўхори экиш 446 гектарга белгиланган Шундан олинадигани 170 центнердан бўлиши зарур. Бу талабдан анча кам эканлиги яққол кўриниб турибди.

Агар беда экиш 793 гектар, хашаки лавлаги экиш 65 гектар, макка экиш 247 гектарни, дон макка экиш 629 гектарни ва оқ жўхори экиш 63 гектарни ташкил этганлигини ҳисобга олсак, бу режаларнинг бу йил бажарилишига ким кафолот бера олади.

Бу нуқсонлар кўрсатилиб яқинда туман прокуратураси туман ҳокимига тақдимнома юборди.

САВОЛ: Бошқа ердаги каби туманда ҳам хўжаликларнинг молларини хусусийлаштиришда ҳам баъзи нуқсонларга йўл қўйилди. Бу иш қандай қилиб тузатилмоқда?

ЖАВОБ: Бу хусусда сўз юритилса аввало Ш. Рашидов номли уюшмада йўл қўйилган жиддий нуқсонларга тўхталмоқчи эдим. 1995—1996 чорва қишловида бироз қийинчиликлар бўлди. Энг ачинарлиси, белгиланган миқдорда ем-хашак хўжаликнинг масъул раҳбарлари айби билан тўпланмади. Улар таваккалига иш кўриб, қийин вазиятдан чиқишнинг ўзларича йўлини топганлар. Уюшманинг 3 ноябрь 1996 йил ва 1997 йил 18 ноябрдаги қарори билан 170 бош қорамол аҳолига шартнома асосида тарқатиб берилган. Молни шартнома бўйича олганлар ҳар бир молнинг ўртача вазнини 350 килограммга етказиб, туман тайёрлов идорасига топшириши керак қилиб белгиланган.

Бу шартномаларнинг қонунга хилоф эканлиги аниқланиб, уларни бекор қилиш ҳақида протест келтирилди. Бу қаноатлантирилди.

Шунингдек, тумандаги «Узбекистон», «Ғалаба», «Намуна». Я. Иламанов номли деҳқон-фермер хўжаликларида ҳам қишловга етарли даражада озуқа тайёрламагани сабабли қишлов қийин кечди. Бу хўжаликлар раҳбарлари ҳам молларнинг бир қисмини аҳолига шартнома асосида тарқатганлар.

Бундай ҳуқуқ аҳволининг такрорламаслиги кўрсатилиб тегишли протест келтирилди.

САВОЛ: Даъво аризаси ёзилган ҳолатлар ҳам бўлдими?

ЖАВОБ: Албатта. Мана шулардан бири. «Ғалаба» ДФХУ шу йил 28 январь куни чорвачиликда ўт-чўп, ем-хашак етишмаслиги сабабли аҳволи ёмонлашган, ориқ молларни комиссия аъзолари иштирогида ўлчаб, далолатнома тузиб, кейинчалик фермага қайтариб бериш шарти билан аҳолига турли вазндаги 19 бош молни 3 ой муддатга беришган. Уюшма ҳудудида яшовчилар яъни, молларни олганлар: П. Тайлақов, Т. Аманов, Х. Мамиева, Г. Мамедов, А. Абаев, А. Мамедов, О. Жуманиёзов, О. Сапаргелдиев, А. Абаев, Қ. Аннаев, Н. Сапаргелдиев, Ч. Гичгелдиев, О. Қличев, Б. Отажонов, Р. Жумаев, Ч. Мамедов, Ш. Қурбанов, Қ. Матёкубов ва О. МерETOвлар молларни шартнома бўйича муддатида қайтариб беришмаган.

Туман прокуратураси туман судидан мазкур шахслардан Узбекистон Республикасининг ФПКнинг 46-моддаси талаби асосида Узбекистон Республикаси ФПКнинг 46-моддасини қўллаб молни олгандаги сифати жиҳатидан ўзларн қабул қилиб олган даврдаги тирик вазнидан кам бўлмаган, гуруҳи ўшандай турдагидай қилиб натура тарзида ундириб беришни сўраб даъво аризаси билан мурожаат қилди.

Яна бир воқеа: «Ғалаба» деҳқон-фермер хўжалиги уюшмаси 4-бригада ҳудудида яшовчи «Орзу» жамоа чорвачилик фермаси мудири бўлиб ишлаётган Жумабой Болтаев жавобгарлигидаги 25 молни ўтган йил октябрь ойигача турли йўллар билан қонунсиз турда мажбурий равишда сўйилишига йўл қўйиб, «касалланганлиги» бўйича даволаш мумкинлиги бўлмади» деган баҳона бўйича сўйиб гўштга, ишчиларга ойлик маошлари ҳисобига ведемостлар орқали тарқатиб беришга йўл қўйиб йўқ қилган.

1997 йил октябрь ойида «Орзу» жамоа чорва фермаси «Ғалаба» ДФХУ сига қўшилиб, унинг балансига ўтказилиши муносабати билан комиссия аъзолари иштирокида ҳисоб-санок ўтказилганда собиқ ферма мудири Жумабой Болтаевдан янги тайинланган ферма мудирига моллар топширилаётган пайтда жавобгар Жумабой Болтаев жавобгарлигидаги 25 бош қора мол кам чиқди.

Бу камоматнинг сабаблари текширилиши натижасида жами камомат 25 бош қорамолдан 12 бош қорамолни сўйиб ишчиларга тарқатилганлиги инобатга олиниб, жавобгарни бўйнидан чиқарилган. Лекин қолган 13 бош қорамолнинг йўқ қилиниши низомсиз деб ҳисобланиб, Ж. Болтаев жавобгарлигида қолдирилган. У эса 13 бош қорамолни натура тарзида ва ўз гуруҳи бўйича ихтиёри билан шу кунга қадар «Ғалаба» ДФХУ сининг чорвачилик фермасига келтириб қўймай, ўзи томонидан етказилган моддий зарарни натура тарзида қопламаётир.

Жавобгар Жумабой Болтаевдан 2 бош сигир, 4 бош икки ёшдан катта қочар мол, 5 бош икки ёшгача бўлган қочар мол, ва 2 бош икки ёшгача бўлган ҳўкизча молларни натура тарзида Тўрткўл туманидаги «Ғалаба» ДФХУ фойдасига ундириб беришни сўралди.

Суҳбатдошлар: Н. ТЎРАБОЕВ, Ж. ЖАЙЖОНОВ.

ҲУҚУҚИЙ ТАРБИЯНИ ЯХШИЛАЙЛИК

Ҳуқуқий тарбиянинг асосий мақсад ва вазифалари Конституцияни: давлат ҳақидаги таълимотни чуқончи, фуқаролар, оила меҳнат, хўжалик, маъмурий нафақа, суд ишларини юритиш ва бошқа ҳуқуқларнинг маъносини тушунтиришдан, болаларни давлат қонунларини юксак даражада ҳурмат қилиш, уларга сўзсиз риоя этиш, адлиявий билимларини эгаллашга эҳтиёж сезиш, тартиб ва интизомни бузувчиларга нисбатан мурссасизлик руҳида тарбиялаш, Халқаро ҳуқуқнинг аҳамиятига молик масалалари, Халқаро ташкилотлар (БМТ хавфсизлик кенгаши ва ҳакозо фаолияти ҳақида ўқувчиларнинг умумий тасаввурини шакллантиришдан иборатдир.

27—сон ўрта умумтаълим мактабда 29 та синф бўлиб, синф раҳбарларининг барчасининг тарбиявий иш режаларида ҳуқуқий тарбия бўлими киритилган ва режа асосида ўқувчиларга ҳуқуқий тарбия бериб келинмоқда.

Вояга етмаган ёшлар билан ишлаш инспекцияси участка инспектори Илҳом Худайбергенов ўқувчилар ва тарбиячилар билан яқин алоқада бўлиб, 1997—98 ўқиш йили давомида бир неча марта мактабга келиб ҳуқуқий тарбияга доир мавзуларда ўқувчилар билан учрашувлар ўтказди.

Давлат ҳуқуқи асослари фанидан ёш, билимли ўқитувчи Шуҳрат Қурбонов дарс бериб келмоқда. Ҳуқуқий тарбия бўйича дарсдан ташқари ишлар ўқув жараёни билан таркибан ва минтакан уйғунлашган ҳолда бўлиши керак. Мактабда Ҳуқуқшунослик бўйича Гулсара Қодирова ва Қурбонов Шуҳратлар тўгарак машғулотларини олиб бормоқда.

Тўгаракнинг «Ёш ҳуқуқшунос» номли деворий газетаси мунтазам чиқиб турадн ҳамда ҳуқуқий тарбияга оид кўпгина стендлар чиқарилган. Тўгарак раҳбарлари тўгарак аъзолари билан биргаликда «Сиз ҳуқуқни биласизми?», «Оила ва Никоҳ» ҳуқуқи (нкки кодекс муҳокамаси), «Ўрта Осиё мутафаккирларининг ҳуқуқий қарашлари», «Хотин қизлар ва ҳуқуқ», «Узбекистонда суд ҳокимияти» каби мавзуларда кечалар, баҳс мунозаралар, конференциялар ўтказдилар. Мактабда «Ҳуқуқий маърифат тарғиботи» марказининг ҳудудий бўлими ташкил қилинган.

Бу бўлим мактабда ҳуқуқий таълим фаолиятини кучайтириш, ўқувчилар ўртасида ҳуқуқий билимларини тарғиб қилиш, мактабда ҳуқуқшунослик фанининг ўқитилишини, унинг сифатини яхшилаш ва самарадорлигини ошириш ҳуқуқшунослик тўгарагининг самарали ишлашига эришиш: ўқувчилар ва ота-оналар ўртасида ҳуқуқий тарғибот ишларини олиб боришда турли усул ва воситалардан фойдаланишни йўлга қўйиш ишларини олиб бормоқда. Мактаб педагогика жамоасининг ўқувчиларга ҳуқуқий билим ва тарбия беришда ота-оналар, маҳалла фаоллари, милиция прокуратура, суд ходимлари билан мустаҳкам алоқада бўлиб келаётганлиги сабабли шу вақтгача ўқувчилар орасида жиноятчилик, ҳуқуқбузарлик, безорилик каби салбий воқеалар содир этилмади.

Кези келганда шуни айтиш, керакки, Қорақалпоғистон Республикасининг ҳуқуқий таълимни тарғибот қилишда жуда катта роль ўйнаётган газетаси—«Инсон ва Қонун» мактабимиз жамоаси ва ўқувчилар орасида зўр қизиқиш билан ўқиб келинмоқда. Бу газетага қизиқиш катта бўлганлиги учун беш нусхага обуна бўлдик. Мазкур газетанинг қизиқарли бўлиб чиқаётганлиги учун жамоамиз аъзолари унинг ҳар бир сонининг келишини интиқлик билан кутамиз.

Уйлаймизки, севимли газетанинг саҳифаларида берилаётган ҳар қандай мақола ва хабарлар ўқувчилар эътиборидан четда қолмайди.

Жумамурод СОБУРОВ,

Амударё тумани, 27-сонли ўрта мактаб директори, Олий тоифали ўқитувчи.

Фириб қурбонлари

«Пушаймон бўлиб истиғфор айтавериш билан гуноҳи кабира қолмайди, гуноҳни давомли қилавериш билан гуноҳи сағира сағиралигида қолмайди (яъни катталашиб кетади).» Ҳадислардаги бу сатрлар энди Гулпаршин Қинасева учун етиб бўлмас чўққи бўлиб қолди. У одамларни фирибгарлик билан алдаб катта гуноҳга ботди. Қолаверса қонун олдида жавоб беришига тўғри келди.

У илгари Тўрткўл туман марказий касалхонасида тинчгина ишлаб, ризқини териб еб юрарди. Қуёви ва фарзандларининг ардоғида эди. Давр одамлар онгига ҳам ўз таъсирини ўтказди. Гулпаршин мундоқ қараса замондошлари тадбиркорлик қилиб мумай пул топиб, юришибди. У ҳам «бир ўзимни синаб кўрай» қабилида иш тутиб жарақ-жарақ фойда топишнинг пайига тушди. У кўп ўйлаб ўтирмади: пули бор одамлардан фоизга қарз олиб уни «айлантирмоқчи» эди. Иқтисод бобида унча саводхон бўлмаган Гулпаршин шу йўлдан бориб бахтини синаб кўрмоқчи бўлди. У узоққа бориб ўтирмади: пулдорлар ёнгинасида экан.

Фирибгарнинг «қармоғи»га дастлаб ўтган йилнинг қировли январь кунларидан бирида Тўрткўл шаҳри Днмитров кўчасининг 38-уйида истиқомат қилувчи фуқаро Ойсара Полимбетова илинди. У Гулпаршиннинг олинган пул учун 25 фоиздан қўшимча фойда берамаң деганига мойдай эриб 40 минг сўмини берганини билмай қолди. Ойсара ўзларича берган пулини ҳисоблаб тураверсин, Гулпаршиннинг иккинчи фирибини эшитинг. Пулни кўрса тура олмайдиган фирибгар шаҳардаги «Казакстанская» кўчасида яшовчи Раъно Сотимованинг пули кўплигини билиб, унинг йўлига тушди. Биз Гулпаршиннинг Раъно билан бўлган суҳбатини билмаймиз. Аммо у яъни Гулпаршин Раънонинг ишончини қозониб, 250 минг сўмини олгани судда тўла тасдиқланган. Раъно ҳар ойига 25 фоиздан нақд пул олиб тураман деб, жўжани хом санаган экан. Одам боласи хом сут ичган деганларидек Р. Сотимова ўтган йили июль ойида берган шу миқдордаги пулини августда 62500 сўм олмоқчи ва бу фойдасини тобора оширавериш мақсадида эдида.

Бу сафарги йўл тумандаги Ш. Рашидов номли хўжаликнинг 3-бригадасида яшовчи Ойхон Собурова тушди. Яна ваъдалар, пулнинг фоизли фойдалари. Бу фуқародан «қаҳрамон»имиз 20 минг сўм ўлжа қилди.

Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас, деганларидек энди у шаҳардаги Аббасов кўчасида яшовчи Холжон Матчоновани топди. У энди фоиз кўламини 35 фоизга етказиб, унинг ишончига кирди ва 20 минг сўмини қуртдай санаб олди. Кўп ўтмай шу уйдан бу гал ташриф Холжон ҳузурига эмас, балки Ширин Алпакбаровага эди. Қаранги, ўтган йилнинг 25 июнь куни Гулпаршин Ширин ҳузуридан 30 фоиз фойда бераман, ойига деб унинг 150 минг сўмини олиб кетди.

Гулпаршин Шириннинг сотиладиган асали борини билиб 28500 сўмлик икки плаг асалини ҳам сотиб бераман деб олиб кетади. Ўтган йилнинг 25 октябрь куни яна Шириндан 9 минг сўм ва шу йилнинг 18 январь куни қарзга деб яна 5 минг сўм пулини алдаб олиб кетади.

Давр ўтаверди. Гулпаршин қарзларини тўла қайтариб бераверманди. Бу иш ниҳоят судда ўз ечимини топди.

Фирибгар ўз қилмишига яраша жазоланди. Гулпаршин Қинасова Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 158-модда, 4-қисми «А» банди билан айбли деб топилди, шу моддага асосан 10 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди. Мол-мулки давлат фойдасига мусодара қилинди.

Жабрланувчилар Ойсара Палимбетовага 801806 сўм, Раъно Сотимовага 1.490 116 сўм, Ойхон Собуровага 363 797 сўм, Холжон Матчоновага 220 648 сўм, Ширин Алпакбаровага 1.231 096 сўм Г. Қинасовадан ундириб бериладиган бўлди.

Бировга фириб бериш ҳеч қачон ҳам яхшилик келтирмаган. Суд ҳукми кўпларга сабоқ бўлиши керак.

И. РУЗИМОВ,
Тўрткўл тумани прокурорининг ўринбосари, 2-даражали юрист.

ЖЫНАЯТ ЖАЗАСЫЗ ҚАЛМАЙДЫ

ДОСТЫҢНАН ТАП ДЕГЕН...

Жалғыз сол минутлардағы ўақытша рәҳәт бағышлайтуғын «шайтан суў»дың буйрығына бас ийип, оның берилген қулы болған жигитлеримиздиң ҳеш бириниң де, ҳалжағдайы, ден-саўлығы, жәмийеттеги абыройы, шаңарағындағы өз-ара қатнаслары айтарлықтай жақсы болмаса керек. Себеби жүз берип атырған аўыр жынаятлардың, тонаўшылықлардың келип шығыўы ның баслы себеби мәскүнемшиликке тиреледи.

Нәшебентликке, ишиўшиликке өз өмирин инам еткен Ғафур Түркменбаев буннан илгери ўақытлары да усы жаман иллетлер себепли судланып тийисли жазасын өтеп шыққан еди. Оның ата-анасы өзинде бар мүмкиншиликлерден пайдаланып бар тапқанын улының жолына шашып, көрсеткен хызметлери бүгинлигинде зая болғандай. Себеби ол усы ишиўшилик ақыбетинде тағы бир жынаят ислеп өз достысы Мақсет Ақмалиевтиң өмирине зыян келтирди. Орынсыз себеплер менен оның денесине аўыр дәрежедеги дене жарақатын түсирди. Нәтийжеде Мақсет өзине келместен көп қан жойтып қайтыс болды.

Өткен жылдың жаз айларының биринде Ғафур өзиниң дослары Исмайылов Арыслан ҳәм Ақмалиев Мақсетлер менен бирликте пайтахтымыздағы кафелердиң биринде дем алып отырып шампан виносын ҳәм ақ арақларды ишип мәс ҳалында турпайы түрде жәмийетлик тәртипти бузып өз-ара сөз алысады. Арыслан ҳәм Мақсет Ғафурды үйине жақынлатыў ушын оның үй бетине келген жерде Мақсет пенен Ғафур жәнжеллесип қалады. Кишкене сөз алысыў менен басланған жәнжел күтә аўыр ақыбетке дейин алып келди. Мәс ҳалда болған Ғафурдың қыялы бузылды, өзинше бир шешимге келди. Лекин бул шешим улыўма надурыс ҳәм кеширилмес гүнә еди. Себеби ол биле тура, қастан өз достысы Мақсеттиң денесине еки рет пышақ урып аўыр жағдайға салды. Бул жәнжелди арашалаўға келген Арыслан, Ғафурдың анасы, қыз анасы, марҳумның иниси Нурлан ҳәм басқалардың тәселлелери ҳеш тәсир етпеди. Биймезгил, орынсыз қыдырып, руль басқарып жүриўине қарамастан ишиўшиликке берилген жас жигитлердиң аўҳалы усылай жуўмақланды.

Нызамға қылапылық етиў нәтийжесинде илгери жазасын өтеген айыпланыўшы, оннан тийисли жуўмақ шығармастан өз өмирин және қараңғы туңғыйықтағы темир торға ийтермеледи.

Жуўмақлап айтқанда арамыздағы жас өспиримлер келешекте белгили қәнийгеликти ийелеп, жәмийетимиздиң еле де алға илгерилеўине өз үлесин қоса алатуғын азаматлар болып жетилисе ғана бүгинги жүз берип атырған жынаятлар бир қанша дәрежеде кемейер еди.

Мине, усы көз қарастан узақ болған Ғафур Түркменбаев өзиниң жорасына ислеген аўыр жынаяты ушын нызамлы түрде жазаланып суд тәрепинен 20 жыл мүддетке еркинен айырыўға ҳүким етилди.

Қ. АСАНОВ,
Нөкис қалалық прокуратурасының аға тергеўшиси.

ЕСКЕ АЛАМЫЗ

Қарақалпақстан Республикасына белгили юрист Турсынбай Қобланов 1938 жылы Кегейли районының Халқабад аўылында туўылды.

Ол өзиниң мийнет жолын 1961 жылы Ташкент мәмлекетлик университетиниң юридикалық факультетин питкергеннен соң, Нөкис қалалық прокуратурасында стажер-тергеўши болып ислеўден баслады.

Оның буннан кейинги өмири прокуратура ҳәм суд уйымлары менен байланыслы болды. Дәслеп ҚҚАССР прокуратурасының тергеў бөлими прокуроры, 1963 жылдан баслап ӨзССР прокуратурасында судларда жынаятлы іслерди қараўды бақлаў бөлиминиң прокуроры болып иследи.

Ол 1971-жылы Өзбекстан Республикасы Жоқарғы Совети Президиумы аппаратында кеширим бериў мәселелери бойынша бөлиминиң бас консультанты болып тайынланды, ал 1973-жылы ӨзССР Жоқарғы Судының ағзасы болып сайланды, 1974-жылы ӨзКП Орайлық Комитетинде административлик органлар бөлиминде инструктор болып иследи.

Еки жылдан соң 1976—1981-жылға дейин Республика Жоқарғы Судының баслығы ўазыйпасында иследи. Кейин 3 жыл республика Адвокатлар Коллегиясы Президиумының баслығы болып хызмет атқарды.

Т. Қобланов 1984-жылы Нөкис районлық судының, 1988-жылдан баслап өмириниң ақырына дейин Нөкис қалалық судының баслығы лаўазымында иследи.

Турсынбай Қобланов қайсы жумыс лаўазымында ислемесин өзиниң тереӊ билими, талапшаңлығы, искерлиги, үлкен адамгершилиги ҳәм шөлкемлестириўшилик қәсийетине ийе басшы, инсан сыпатында танылды.

Ол халық депутатлары Нөкис қалалық Советиниң депутаты, областлық, Нөкис қалалық ҳәм районлық партия шөлкемлерине ағза болып сайланды.

Турсынбай Қобланов «Өзбекстан Республикасына хызмет көрсеткен юрист» ҳүрметли атағына ийе болды. Бирнеше медаллар, Өзбекстан ҳәм Қарақалпақстан Жоқарғы Советиниң ҳүрмет жарлықлары менен сыйлықланды.

Турсынбай ағаның көп жыллық мийнетин баҳалап, атын мәңгилестириў мақсетинде Нөкис қаласының бир көшеси оның атына қойылды.

Турсынбай ағаның тәрбиялаған, өз жумысын үйрениўге туўры бағдар берген шәкиртлери Республикамыздың дерлик барлық ҳуқық қорғаў уйымларында ислеп атыр. Олар марҳум Турсынбай ағаны өзлерине устаз деп мақтаныш етеди.

Ол өзиниң ҳадаллығы, адамгершилиги, кишипейиллиги, искерлиги, талапшаңлығы, маманлығы менен республика халқы арасында үлкен ҳүрметке ҳәм сыйлыққа миясар болды.

Инсан өз бахтын өз мийнетинен жаратады — деген ҳикметли гәп тегин айтылмаған. Перзентлеринен Бахтияр ҳәзирги ўақытта ата кәсибин даўамлап Шымбай районлық прокуратурасында тергеўши лаўазымында ислеп атырған болса, Баҳадыр Қарақалпақстан Республикасы Бажыхана хызмети басқармасында жуўаплы хызметте.

Турсынбай аға, егер Сиз арамызда болғанықызда 60 жасқа толған торқалы тойыңызды өзиңиз бенен бирге биргеликте белгилеген болар едик. Әттең сум әжел Сизди бизиң арамыздан мәңги алып кетти. Бүгин Сизди еске алып, жатқан жериңиз жайлы, топырағыңыз торқа болсын деймиз.

Бир топар шәкиртлери.

«АДАМ ҲӘМ НЫЗАМ»
ШӨЛКЕМЛЕСТИРИЎШИЛЕР: Қарақалпақстан Республикасы Прокуратурасы, Әдиллик Министрлиги ҳәм Ишки ислер Министрлиги.
Газета А-3 форматында нусқасы 13507 467 буйыртпа менен басылды.
Газета айына 3 мәртебе шығады.
Дизимге алынғанлығы туўралы гүўалық №510.

Бас редактор ўазыйпасын атқарыўшы Нарбай ТӨРЕБАЕВ

Редакцияның жәмийетлик кеңесгөйлери:
Парахат АЙТНИЯЗОВ, Жаңабай САДЫҚОВ, Азат НУРЖАНОВ, Бахмурат СЕЙТМУРАТОВ, Батыр МАТМУРАТОВ, Фархад НИЗАМОВ, Кудайберген НИЯЗЫМБЕТОВ, Жаңабай ШЫЛМАНОВ, Замира ШАМУРАТОВА, Ҳакимбай ХАЛИМОВ.

Мәкан жайымыз:
Инд; 742000. Нөкис қаласы
Ғәрезсизлик көшеси №44 жай.
телефон: 4—47—59.

Басыўға рухсат етилген ўақты 10.00
Индекси пуқаралар ушын — 321, кәрханалар ушын — 322.

Қарақалпақстан Республикасы Баспасөз бойынша Мәмлекетлик комитетиниң Нөкис полиграфкомбинаты